

> Multilingual display

Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος

ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:

[Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος](#)

[Απόφαση 88/540/ΕΟΚ για τη σύναψη της σύμβασης της Βιέννης για την προστασία της στιβάδας του όζοντος και του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος](#)

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ;

- Το [πρωτόκολλο του Μόντρεαλ](#) (στη [σύμβαση της Βιέννης για την προστασία της στιβάδας του όζοντος](#)) αποτελεί μια παγκόσμια συμφωνία που αποσκοπεί στην προστασία της στιβάδας του όζοντος στη στρατόσφαιρα μέσω της κατάργησης των χημικών που την καταστρέφουν. Η κατάργηση αυτή αφορά τόσο την παραγωγή όσο και την κατανάλωση των ουσιών που καταστρέφουν το όζον (ΟΚΟ).
- Δεδομένου ότι οι ΟΚΟ είναι ταυτόχρονα ισχυρά αέρια θερμοκηπίου, η κατάργηση έχει επίσης ζωτική σημασία για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι οι υδροφθοράνθρακες (HFCs) δεν καταστρέφουν το όζον, το πρωτόκολλο στοχεύει στην κατάργηση της παραγωγής και κατανάλωσής τους για να αποφευχθεί η αντικατάσταση των ΟΚΟ με HFCs που συντελούν σημαντικά στην κλιματική αλλαγή.
- Το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ εγκρίθηκε το 1987 και τέθηκε σε ισχύ το 1989. Έχει έκτοτε τροποποιηθεί αρκετές φορές. Η τελευταία τροποποίησή του, η **τροποποίηση του Κιγκάλι**, καλεί για σταδιακή κατάργηση των HFCs.
- Οι εκπομπές HFCs εμπίπτουν στη [συμφωνία του Παρισιού](#), η οποία εγκρίθηκε με την απόφαση (ΕΕ) [2016/1841](#). Επομένως, το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ συμβάλλει στην εκπλήρωση του στόχου διατήρησης της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη σε επίπεδα κάτω των 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, καθώς και στο να συνεχιστούν οι προσπάθειες

περαιτέρω περιορισμού της αύξησης της θερμοκρασίας ακόμη και σε 1,5 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα.

- Η απόφαση 88/540/ΕΟΚ παρέχει τη νομική έγκριση της ΕΕ στη [σύμβαση της Βιέννης για την προστασία της στιβάδας του όζοντος](#) και του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, όπως εγκρίθηκε από τα Συμβαλλόμενα Μέρη στις 15 Σεπτεμβρίου 1987.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και οι χώρες της ΕΕ αποτελούν Συμβαλλόμενα Μέρη στη σύμβαση της Βιέννης και στο πρωτόκολλο του Μόντρεαλ.
- Το πρωτόκολλο περιλαμβάνει διατάξεις σχετικές με:
 - τα μέτρα ελέγχου (άρθρο 2)
 - τον υπολογισμό των επιπέδων ελέγχου (άρθρο 3)
 - τον έλεγχο του εμπορίου με μη Συμβαλλόμενα Μέρη (άρθρο 4)
 - την ιδιαίτερη θέση των αναπτυσσόμενων χωρών (άρθρο 5)
 - την υποβολή στοιχείων (άρθρο 7)
 - τη μη τήρηση των διατάξεων (άρθρο 8)
 - τον χρηματοδοτικό μηχανισμό
 - την τεχνική συνδρομή (άρθρο 10), καθώς και άλλα θέματα.
- Οι ελεγχόμενες ουσίες απαριθμούνται στα παραρτήματα: Α (χλωροφθοράνθρακες — CFCs, halons), Β (άλλοι πλήρως αλογονωμένοι CFCs, τετραχλωράνθρακας, μεθυλοχλωροφόρμιο), Γ (υδροχλωροφθοράνθρακες — HCFCs, υδροβρωμοφθοράνθρακες — HBFCs και βρωμοχλωρομεθάνιο), Ε (μεθυλοβρωμίδιο) και Ζ (HFCs).
- Το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ προβλέπει την κατάργηση της παραγωγής και κατανάλωσης των ουσιών που καταστρέφουν το όζον και την κατάργηση των HFCs κατά τρόπο σταδιακό και μεθοδικό. Υπάρχουν διαφορετικά χρονοδιαγράμματα για τις **αναπτυσσόμενες χώρες** (στο εξής Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5) και τις **αναπτυγμένες χώρες** (στο εξής μη Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5) για κάθε ομάδα ουσιών.
- Το χρονοδιάγραμμα περιλαμβάνει:
 - **CFCs** έως τη 1 Ιανουαρίου 1996 για τα μη Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5 και έως την 1η Ιανουαρίου 2010 για τα Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5 (με πιθανές εξαιρέσεις)
 - **Halons** έως την 1η Ιανουαρίου 1994 για τα μη Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5 και έως την 1η Ιανουαρίου 2010 για τα Συμβαλλόμενα Μέρη του

άρθρου 5 (με πιθανές εξαιρέσεις)

- ο **HCFCs** έως την 1η Ιανουαρίου 2020 για τα μη Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5 και έως την 1η Ιανουαρίου 2030 για τα Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5 [με πιθανές εξαιρέσεις και με ένα μικρό ποσοστό να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επισκευή υφιστάμενου ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού (δηλ. αποζημίωση ύψους 0,5 % του βασικού επιπέδου κατανάλωσης έως την 1η Ιανουαρίου 2030 για την επισκευή του ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού που υφίσταται την 1η Ιανουαρίου 2020 για τα μη Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5, και αποζημίωση ύψους 2,5 % του βασικού επιπέδου κατανάλωσης, το οποίο υπολογίζεται σε διάστημα 10 ετών 2030-2040, έως την 1η Ιανουαρίου 2040, για την επισκευή του ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού που υφίσταται την 1η Ιανουαρίου 2030 για τα Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5]
- ο Όσον αφορά τους **HFCs**, το πρώτο βήμα μείωσης για τα μη Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5 θα γίνει το 2019, ενώ τα περισσότερα Συμβαλλόμενα Μέρη του άρθρου 5 θα ξεκινήσουν την κατάργησή τους το 2024.
- Το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ περιλαμβάνει **κανόνες για το εμπόριο με μη Συμβαλλόμενα Μέρη**: Οι κανόνες αυτοί περιορίζουν ή απαγορεύουν στα συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου, το εμπόριο ελεγχόμενων ουσιών με χώρες που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου. Με τον τρόπο αυτό, αποσκοπούν στη μέγιστη δυνατή συμμετοχή στο πρωτόκολλο. Σε πρώτο στάδιο, οι διατάξεις εφαρμόζονταν στις αρχικές ομάδες των ΟΚΟ και κατά την πάροδο του χρόνου επεκτάθηκαν με διαδοχικές τροποποιήσεις ώστε να συμπεριλάβουν και τις πρόσθετες ομάδες ουσιών που περιελάμβανε το πρωτόκολλο.
- Τα Συμβαλλόμενα Μέρη του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ:
 - ο υιοθετούν **διαδικασίες για τον καθορισμό μέτρων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης** και για την αντιμετώπιση των Συμβαλλόμενων Μερών στα οποία διαπιστώθηκε απουσία συμμόρφωσης·
 - ο από το 1990 και ανά τετραετία έκτοτε, εξετάζουν την **εφαρμογή των μέτρων ελέγχου**, και μεταξύ άλλων την πιθανότητα πρόσθεσης ή αφαίρεσης ουσιών από τους καταλόγους απαγόρευσης·
 - ο επιφορτίζονται με **υποχρεώσεις ετήσιας υποβολής στοιχείων** για κάθε μια εκ των ελεγχόμενων ουσιών. Η υποβολή των στοιχείων πρέπει να γίνεται στη [γραμματεία](#) του πρωτοκόλλου·
 - ο **συνεργάζονται για την προώθηση της βέλτιστης σχετικής τεχνολογίας**, των στρατηγικών ελέγχων και των πιθανών εναλλακτικών λύσεων για τις ουσίες·
 - ο **ενισχύουν την τεχνική συνδρομή** για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των μη Συμβαλλόμενων χωρών στο πρωτόκολλο, και βοηθούν τις χώρες αυτές

στην εφαρμογή του·

- ο πραγματοποιούν **τακτικά συνέδρια** τα οποία διανέμει η γραμματεία·
- ο παρέχουν τους **πόρους για τη λειτουργία του πρωτοκόλλου**, καθώς και για τη λειτουργία της γραμματείας·
- ο μπορούν να κοινοποιούν την πρόθεσή τους να **αποχωρήσουν από το πρωτόκολλο** βάσει των προϋποθέσεων που ορίζονται άρθρο 19.

ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ, ΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ;

- Το αρχικό πρωτόκολλο του Μόντρεαλ τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1989.
- Η απόφαση 88/540/ΕΟΚ εφαρμόζεται από τις 25 Οκτωβρίου 1988.
- Η πρώτη [τροποποίηση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ](#) στο Λονδίνο το 1990, τέθηκε σε ισχύ στις 10 Αυγούστου 1992.
- Η απόφαση 91/690/ΕΟΚ εφαρμόζεται από τις 23 Δεκεμβρίου 1991.
- Η δεύτερη [τροποποίηση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ](#) στην Κοπεγχάγη το 1992, τέθηκε σε ισχύ στις 14 Ιουνίου 1994.
- Η απόφαση 94/68/ΕΚ του Συμβουλίου εφαρμόζεται από τις 14 Φεβρουαρίου 1994.
- Η τρίτη [τροποποίηση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ](#) στο Μόντρεαλ το 1997, τέθηκε σε ισχύ στις 10 Νοεμβρίου 1999.
- Η απόφαση 2000/646/ΕΚ εφαρμόζεται από τις 17 Οκτωβρίου 2000.
- Η τέταρτη [τροποποίηση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ](#) στο Πεκίνο το 1999, τέθηκε σε ισχύ στις 25 Φεβρουαρίου 2002.
- Η απόφαση 2002/215/ΕΚ εφαρμόζεται από τις 4 Μαρτίου 2002.
- Η πέμπτη [τροποποίηση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ](#) στο Κιγκάλι το 2016, τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2019.
- Η απόφαση (ΕΕ) 2017/1541 εφαρμόζεται από τις 18 Ιουλίου 2017.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Μέχρι σήμερα, το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ είναι η μόνη συνθήκη του ΟΗΕ που έχουν επικυρώσει όλες οι χώρες του κόσμου —και τα 197 κράτη μέλη του ΟΗΕ. Συνιστά ορόσημο στην ιστορία του ΟΗΕ. Εξελίσσεται κατά την πάροδο του χρόνου με γνώμονα τις επιστημονικές, τεχνικές και οικονομικές εξελίξεις. Πλέον, καλύπτει σχεδόν 100 ανθρωπογενείς χημικές ουσίες που καταστρέφουν την ικανότητα της

στιβάδας του όζοντος να προστατεύει τους ανθρώπους και την οποιαδήποτε μορφή ζωής από την επιβλαβή υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία.

- Η ΕΕ εφαρμόζει το πρωτόκολλο σύμφωνα με τη δική της νομοθεσία, η οποία περιέχει πιο αυστηρά και φιλόδοξα μέτρα.
- Ενώ το πρωτόκολλο ρυθμίζει την παραγωγή των ουσιών και τον όγκο του εμπορίου τους, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. [1005/2009](#) για τις [ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος](#), για παράδειγμα, απαγορεύει τη χρήση τους σε προϊόντα και εξοπλισμό και ρυθμίζει και παρακολουθεί τις ουσίες που δεν εμπίπτουν στο πρωτόκολλο.
- Επιπλέον, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [517/2014](#) για τη [μείωση των φθοριούχων αερίων του θερμοκηπίου](#) περιλαμβάνει φιλόδοξη κατάργηση των HFCs, η οποία ξεκίνησε ήδη από το 2015 και η οποία καλύπτει τους HFCs που περιέχονται σε ορισμένα προϊόντα και εξοπλισμό. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 517/2014 περιλαμβάνει επίσης απαγορεύσεις για τη διάθεση στην αγορά νέων προϊόντων και νέου εξοπλισμού που περιέχουν φθοριούχα αέρια, ενώ περιλαμβάνει και αρκετά μέτρα για την πρόληψη των εκπομπών.
- Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε:
 - [Προστασία της στιβάδας του όζοντος](#) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή).
 - [Φθοριούχα αέρια θερμοκηπίου](#) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή).

ΒΑΣΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

[Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ](#) για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος — Δήλωση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 297 της 31.10.1988, σ. 21-28)

[Τροποποίηση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ](#) για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 377 της 31.12.1991, σ. 30-40)

<http://publications.europa.eu/resource/celex/21991A1231%2802%29>

[Τροποποίηση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ](#) για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 33 της 7.2.1994, σ. 3-10)

<http://publications.europa.eu/resource/celex/21994A0207%2801%29>

[Τροπολογία στο Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ](#) εγκριθείσα από την ένατη σύνοδο των μερών (ΕΕ L 272 της 25.10.2000, σ. 27-28)

<http://publications.europa.eu/resource/celex/22000A1025%2801%29>

[Τροποποίηση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ](#) για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 72 της 14.3.2002, σ. 20-22)

[Τροποποίηση του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ](#) για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 236 της 14.9.2017, σ. 3-13)

Απόφαση [88/540/ΕΟΚ](#) του Συμβουλίου, της 14ης Οκτωβρίου 1988, για τη σύναψη της σύμβασης της Βιέννης για την προστασία της στιβάδας του όζοντος και του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 297 της 31.10.1988, σ. 8-9)

Απόφαση [91/690/ΕΟΚ](#) του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, σχετικά με τη σύναψη της τροποποίησης του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, όπως εγκρίθηκε στο Λονδίνο, τον Ιούνιο του 1990, από τα συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου (ΕΕ L 377 της 31.12.1991, σ. 28-40)

Απόφαση [94/68/ΕΚ](#) του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1993, σχετικά με την κύρωση της τροποποίησης του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 33 της 7.2.1994, σ. 1-2)

Απόφαση [2000/646/ΕΚ](#) του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, για την έγκριση τροπολογίας στο πρωτόκολλο του Μόντρεαλ περί των ουσιών που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 272 της 25.10.2000, σ. 26)

Απόφαση [2002/215/ΕΚ](#) του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 2002, σχετικά με τη σύναψη της τέταρτης τροποποίησης του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 72 της 14.3.2002, σ. 18-19)

Απόφαση (ΕΕ) [2017/1541](#) του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της τροποποίησης του Κιγκάλι του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 236 της 14.9.2017, σ. 1-2)

ΣΥΝΑΦΗ ΚΕΙΜΕΝΑ

[Συμφωνία του Παρισιού](#) (ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4-18)

Απόφαση (ΕΕ) [2016/1841](#) του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2016, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 1-3)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. [1005/2009](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 286 της 31.10.2009, σ. 1-30)

Οι διαδοχικές τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009 έχουν ενσωματωθεί στο αρχικό κείμενο. Αυτή η [ενοποιημένη έκδοση](#) έχει αξία ως τεκμήριο και μόνο.

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [517/2014](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου και για την

κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 842/2006 (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 195-230)

Βλέπε [ενοποιημένη έκδοση](#).

τελευταία ενημέρωση 12.12.2019

[Top](#)